

הַלְבוֹת וְזָכָה וּמִתְנָה פֶּרֶק ד'

א. הַמִּקְבֵּל אֶת הַמִּתְנָה, וְזָכָה בָּהּ, וְאַחֵר שֶׁבָּאת לִידּוֹ וְהוּא שׁוֹתֵק, חָזַר בּוֹ וְאָמַר אֵינִי רוֹצֶה בָּהּ, אוֹ אֵינִי מִקְבֵּלָהּ, אוֹ הִרִי הִיא בְּטִלָּה, אוֹ שֶׁאָמַר מוֹם זֶה נִרְאָה לִי בָּהּ לֹא אָמַר כָּלוּם. וְכֵשֶׁם שֶׁאֵין הַנוֹתֵן יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ, כֵּן הַמִּקְבֵּל אֵינוֹ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ אַחֵר שֶׁזָּכָה.

ב. מִתְנָה זוֹ שֶׁאָמַר הַמִּקְבֵּל אֵינִי רוֹצֶה בָּהּ אַחֵר שֶׁבָּאת לִידּוֹ הִרִי הִיא הַפֶּקֶר, וְכָל הַקּוּדֵם בָּהּ זָכָה: שֶׁהִרִי הַפִּקִּירָה הַמִּקְבֵּל, אַחֵר שֶׁזָּכָה בָּהּ. אֲבָל אִם הִיא צוּחַ מַעֲיָקָרוֹ לֹא קָנָה הַמִּקְבֵּל, וְחוֹזֶרֶת לְבַעֲלִים הָרֵאשׁוֹנִים.

ג. הַמִּזְכָּה לַחֲבֵרוֹ בַּמִּתְנָה עַל יְדֵי אַחֵר כִּיּוֹן שֶׁהַחֲזִיק בָּהּ הָאֶחָד, כְּגוֹן שֶׁמִּשְׁפַּח הַמִּטְלָטְלִין, אוֹ הִגִּיעַ שְׁטַר קֶרְקַע לִידּוֹ, אוֹ הַחֲזִיק בַּקֶּרְקַע זָכָה חֲבֵרוֹ, אִף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִגִּיעָה מִתְנָה לִידּוֹ; וְאֵין הַנוֹתֵן יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ.

ד. אֲבָל הַמִּקְבֵּל, יָדוֹ עַל הָעֲלִיוֹנָה: אִם רָצָה, מִקְבֵּל; וְאִם לֹא רָצָה, לֹא יִקְבֵּל. שֶׁזָּכִין לְאָדָם שֶׁלֹּא בִפְנֵיו, וְאֵין חֲבִין לוֹ אִלֹּא בִפְנֵיו; וְזָכוּת הִיא לוֹ שֶׁתִּנָּתֵן לוֹ מִתְנָה, אִם יִרְצָה, אֲבָל אִם לֹא יִרְצָה, אֵין נוֹתֵנִין לְאָדָם מִתְנָה בְּעַל כֶּרְחוֹ.

ה. זָכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחֵר, וְכִשְׁשָׁמַע הַמִּקְבֵּל שֶׁתֵּק, וְאַחֵר כֵּן צוּחַ וְאָמַר אֵינִי מִקְבֵּלָהּ הִרִי זֶה סֶפֶק: אִם זֶה שֶׁשִּׁתֵּק, כִּבְרִי רָצָה, וְזֶה שֶׁחָזַר וְצוּחַ, חָזַר בּוֹ; אוֹ זֶה שֶׁשִּׁתֵּק, מִפְּנֵי שֶׁעָדִין לֹא הִגִּיעַ לִידּוֹ כָּלוּם, וְזֶה שֶׁצוּחַ, הוֹכִיחַ סוּפוֹ עַל תַּחֲלָתוֹ.

ו. לְפִיכָךְ אִם קָדָם אַחֵר, וְזָכָה בָּהּ לְעַצְמוֹ אֵין מוֹצִיאֵין אוֹתָהּ מִידּוֹ: שֶׁמָּא הַמִּקְבֵּל זָכָה; וְכִיּוֹן שֶׁאָמַר אֵינִי רוֹצֶה בָּהּ, הִרִי הַפִּקִּירָה כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ, וְזֶה שֶׁקָּדָם וְלִקְחָהּ, מִן הַהֶפְקֵר זָכָה. וְאִם חָזְרוּ הַבַּעֲלִים הָרֵאשׁוֹנִים, וְתַפְסוּהָ מִידּוֹ זֶה שֶׁקָּדָם וְזָכָה בָּהּ אֵין מוֹצִיאֵין אוֹתָהּ מִידָם: שֶׁמָּא הַמִּקְבֵּל הוֹכִיחַ סוּפוֹ עַל תַּחֲלָתוֹ, וְלֹא קָנָה אוֹתָהּ; וּבִרְשׁוֹת בַּעֲלֶיהָ הָרֵאשׁוֹנִים הִיא קִיַּמַת עֲדִין.

ז. רְאוּבֵן שֶׁרָצָה לִתֵּן מֵאָה דִּינָרִין לְשִׁמְעוֹן, וְשָׁלַח לוֹ הַמֵּאָה עַל יְדֵי לֵוִי אִם אָמַר לוֹ זָכָה בַּמֵּאָה זוֹ לְשִׁמְעוֹן, אוֹ תֵּן מֵאָה זוֹ לְשִׁמְעוֹן אֵינוֹ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ; אֲבָל אִם אָמַר לוֹ הִלֵּךְ מֵאָה זוֹ לְשִׁמְעוֹן יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ, עַד שֶׁיִּגִּיעַ הַמֵּאָה לְיַד שִׁמְעוֹן.

ח. הִלֵּךְ לֵוִי בַּמֵּאָה זוֹ שֶׁנִּשְׁתַּלְחָה עִמּוֹ לְהוֹלִיכָהּ לְשִׁמְעוֹן, וּבִקֵּשׁ שִׁמְעוֹן וְלֹא מָצָאָהּ יַחְזִיר לְרְאוּבֵן. מֵת שִׁמְעוֹן בְּחַיֵּי רְאוּבֵן, יַחְזִיר לְרְאוּבֵן אוֹ לְיֹרְשָׁיו. מֵת רְאוּבֵן בְּחַיֵּי שִׁמְעוֹן יִתֵּן הַמֵּאָה לְשִׁמְעוֹן אוֹ לְיֹרְשָׁיו, שֶׁמִּצְוָה לְקַיֵּם דְּבָרֵי הַמֵּת, וְאִף עַל פִּי שֶׁאָמַר הַדְּבָרִים וְהוּא בָּרִיא, שֶׁהִרִי הַמֵּאָה בִּידּוֹ שֶׁלְשָׁלִיחַ עֲדִין.

ט. אֵין אָדָם זֹכָה בַּמִּתְנָה לַחֲבֵרוֹ, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַזָּכָה גְּדוֹל וּבֵן דַּעַת: אֶחָד אִישׁ וְאֶחָד אִשָּׁה, וְאֶפְלוֹ אִשָּׁת אִישׁ, וְאֶפְלוֹ עֶבֶד וְשִׁפְחָה. אֲבָל הַגּוֹי אֵינוֹ זֹכָה: הוֹאִיל וְאֵינוֹ רְאוּי לְשְׁלִיחוֹת לְעוֹלָם, כֵּן אֵינוֹ זֹכָה לְיִשְׂרָאֵל. וְכֵשֶׁם שֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה שְׁלִיחַ לַגּוֹי, כֵּן אֵינוֹ זֹכָה לַגּוֹי.

י. קָטָן שֶׁנִּתְּנִין לוֹ צָרוּר וְזוֹרֶקוֹ, אֶגְזוֹ וְנוֹטְלוֹ זֹכָה לְעַצְמוֹ, וְאֵינוֹ זֹכָה לְאַחֲרִים: פָּחוֹת מִזֶּה לֹא לְעַצְמוֹ, וְלֹא לְאַחֲרִים. וְכֵן הַשּׁוֹטָה אֵינוֹ זֹכָה, לֹא לְעַצְמוֹ וְלֹא לְאַחֲרִים; וְהַמִּזְכָּה לְשׁוֹטָה

על ידי בן דעת, זכה. אבל החרש זוכה לעצמו, כמו שבארנו בהלכות גזלה.

יא. זכין לקטן, אפלו בן יום אחד, ולגדול, בין בפניו בין שלא בפניו. וחרשו שלאדם קונה לו שלא מדעתו, אף על פי שאינו עומד שם: כיון שהגיעה המתנה לחרשו, כאלו זכה לו בה אחר. במה דברים אמורים, בחצר המשתמרת. אבל בחצר שאינה משתמרת, כגון שדהו וחרבתו עד שיהיה עומד בצדה ויאמר זכת לי שדי.

יב. וכן ארבע אמות שלאדם שהוא עומד בצדן קונין לו בסמטה, או בצדי רשות הרבים, או בחצר שאין לה בעלים. אבל ברשות הרבים, או בשדה חברו אינו זוכה, עד שתגיע מתנה לידו. קטנה תזכה לה חצרה, וארבע אמות שלה; אבל הקטן אינו זוכה, עד שתגיע מתנה לידו או שיזכה לו אחר.

יג. המתנה פגט, שאין אדם יכול למסור דברים לשליח. כיצד: אמר לשלושה אמרו לפלוני ופלוני שיכתבו ויחתמו בשטר מתנה, ויתנוהו לפלוני אין זה כלום; ואם אמרו לאותן העדים, וכתבו ונתנו למקבל לא קנה.

יד. וכן אם אמר לשנים כתבו וחתמו בשטר מתנה, ויתנוהו לפלוני אינן יכולין לומר לסופר לכתב, אלא הן עצמן כותבין כמו הגט.

טו. הכותב בשטר נתתי שדה פלונית לפלוני, או שכתב נתתיה לו, או הרי היא שלו הרי זה זכה, כשיגיע השטר לידו. אבל אם כתב בשטר אתנה לו אף על פי שהעידו עליו עדים, לא זכה המקבל: עד שיאמר לעדים כתבו שטר מתנה ותנו לו, וכותבין ונותנין שאין המקבל זוכה, עד שיגיע שטר מתנה לידו, או עד שיזכה לו בו על ידי אחרים, כמו שבארנו.

טז. האומר נתתי שדה פלונית לפלוני, והוא אומר לא נתן לי חוששין, שמא זכה לו על ידי אחר. אבל אם אמר כתבתי ונתתי לו, והוא אומר לא כתב ולא נתן לי אם המקבל מתנה הוא שאמר בן הודאת בעל דין כמאה עדים היא, והנותן אוכל פרות שדהו.

יז. ואם בן המקבל הוא שאמר, לא נתת לאבי שדה זו, והוא אומר כתבתי ונתתי לו מניחין את הפרות על ידי שלישי, עד שיודע הדבר היאך הוא.

יח. מקבל מתנה שטען ואמר זו שתחת ידי אינה מתנה בידי אלא שומר אני עליה וכיוצא בו, או שאמר בטלה היתה מתחלתה לפי שלא קבלתיה, אלא בעל כרחי באנס, או בטעות, וכיוצא בדברים אלו דבריו קיימין; ונשבע על זה שבועת הסת, ותחזור לבעליה. טען הנותן ואמר שומר אתה עליה, או שאמר שלא מדעתי נתתיה, או גזלה היא בידיך, וזה אומר אתה נתתה לי נשבע המקבל שבועת הסת, ונפטר.

הלכות זכיה ומתנה פרק ה

א. הנותן מתנה, בין בריא בין חולה צריך שתהיה גלויה

ומפרסמת. אמר לעדים כתבו בסתר ותנו לו אינה כלום, שזה מערים הוא, כדי לאבד ממון אחרים, שיחזור וימכר אחר שיתן.

ב. לפיכך כל שטר מתנת קרקע שאין כתוב בו, ואמר לנו פלוני הנותן שבו בשוקים וברחובות, וכתבו לו מתנה גלויה ומפרסמת, וכיוצא בענינים אלו חוששין שמא מתנה מסתרת היא, ולא זכה המקבל.

ג. הכותב שתי מתנות על שדה אחת, הראשונה מסתרת והאחרונה גלויה ומפרסמת אחרון קנה. ואפלו היתה הראשונה סתם, ואין בה לא ענין סתירה ולא ענין גלוי אלא מתנה סתם האחרון קנה.

ד. כבר בארנו שהמוסר מודעה, ואחר כך נתן מתנה המתנה בטלה, ואף על פי שאין שם אנס: שאין הולכין במתנה, אלא אחר דעת הנותן; והואיל וגלה דעתו שאינו רוצה בה, מתנתו בטלה.

ה. לפיכך מי שהיו הדברים מוכיחין שאין דעתו לתן מתנה זו אף על פי שנתנה המתנה גלויה, ונמצא שנתנה מקדם מתנה מסתרת הרי שתי המתנות בטלים: הראשונה, מפני שהיא מסתרת; והשנייה, מפני שהדבר מוכיח שאינו רוצה, והרי קדמה זו המתנה, שנמצאת כמו מודעה לה.

ו. מעשה באחד שרצה לשא אשה, ואמרה איני נשאת לך עד שתכתב לי כל נכסיו; שמע בנו הגדול, וצוה על שמניחו ריקן; אמר לעדים לכו והחבאו וכתבו לו כל נכסי מתנה, ואחר כך כתב לזו כל נכסיו, ונשאה. ובא מעשה לפני חכמים, ואמרו לא הבין קנה ולא האשה קנת: שהרי שלא כרצונו כתב לה, וכאנוס ביצרו הוא, שהרי גלה דעתו במתנה הראשונה, אף על פי שהיא בטלה מפני שהיא מסתרת. וכן כל כיוצא בענינים אלו.

ז. שני שטרות שזמנן יום אחד, והן כתובין על שדה אחת, בין במכר בין במתנה אם דרך אנשי המקום לכתב שעות, כל הקודם זכה. ואם אין דרכם לכתב שעות, הרי הדבר מסור לדיונים: כל מי שדעתם נוטה להעמיד שדה זו בידו, יעמידו.

ח. במה דברים אמורים, בשטר שאין בו קנין אלא קנה שדה זו בשטר זה, שאין אנו יודעין מי הוא משניהם שהגיע שטרו לידו תחלה. אבל אם היה בכל שטר מהן קנין כל שקדם לו הקנין, זכה; וישאלו העדים. וכן אם היו שם עדים שזה הגיע לידו שטר מתנתו תחלה, קנה הראשון.

ט. שני שטרות היוצאים על שדה אחת בשם קונה אחד, ואין זמנם שווה: אם היה שטר אחד משניהם מכר [ואחד מתנה אם היה השטר הראשון מתנה, והשני שאחריו מכר לא בטל האחרון את הראשון, שיש לומר שלהוסיף לו אחריות חזר וכתב בשם מכר, אף על פי שלא היה כתוב שם אחריות, שאחריות טעות סופר הוא. וכן אם הראשון מכר] והאחרון מתנה קנה השדה מזמן ראשון, שלא כתב לו שטר המתנה אלא ליפות את כוחו משום דין בן המצר.

י. היו שני השטרות במכר או שניהם במתנה אם הוסיף בשני כלום הרי הראשון קים, שלא כתב השני אלא מפני התוספת.

ואם לא הוסיף בטל השטר השני את הראשון, ואין לו אחריות
אלא מזמן שני.

יא. לפיכך כל הפרות שאכל הלוקח מזמן ראשון עד זמן שני,
מחזיר אותם. ואם היה על אותה השדה חק למלך בכל שנה
הנותן או המוכר נותן אותו החק, עד זמן השטר השני.

הלכות זכיה ומתנה פרק ו

א. לעולם אומדין דעת הנותן: אם היו הדברים מראין סוף דעתו
עושין על פי האמד, אף על פי שלא פרש. ביצד: מי שהלך בנו
למדינת הים ושמע שמת, ועמד וכתב כל נכסיו לאחר מתנה
גלויה גמורה, ואחר כך בא בנו אין מתנתו קימת: שהדברים
מוכיחין שאלו ידע שבנו קים, לא היה נותן כל נכסיו. לפיכך
אם שיר מנכסיו כל שהוא, בין קרקע בין מטלטלין מתנתו
קימת.

ב. וכן הכותב כל נכסיו מתנה לאחד מבניו, בין שהיה בריא
בין שהיה שכיב מרע, אפלו היה הבן קטן המטל בעריסה לא
עשהו אלא אפטרופוס, והרי הוא בכל הנכסים כאחד מאחיו:
אמדין דעת הוא, שלא נתפון אלא להיות אחיו נשמעין לו. ואם
שיר כל שהוא, בין קרקע בין מטלטלין זכה הבן במתנה.

ג. במה דברים אמורים, שכתב לבן בין הבנים. אבל אם כתב כל
נכסיו לבן בין הבנות, או לבת בין הבנות, או לאחד מן היורשין
בין שאר היורשין אף על פי שלא שיר כלום, מתנתו קימת.

ד. וכן הכותב כל נכסיו לאשתו, בין בריא בין שכיב מרע אף על
פי שקנו מידו, לא עשה אותה אלא אפטרופיה על יורשיו: בין
שהיו יורשיו בניו ממנה, או מאחרת, או אחיו, או שאר יורשיו.
ואם שיר כל שהוא, בין קרקע בין מטלטלין קנת כל שכתב לה.

ה. במה דברים אמורים, בנשואה. אבל אם כתב כל נכסיו
לאשתו ארוסה, או לגרושה אף על פי שלא שיר כלום, הרי
היא כשאר כל אדם ומתנתו קימת.

ו. הכותב כל נכסיו לאחד מבניו ולאחר קנה האחר חצי הנכסים
במתנה, ונשאר החצי לבניו; והבן שנתנו לו, אפטרופוס על
שאר אחיו.

ז. וכן אם כתב כל נכסיו לאשתו ולאחר האחר קנה מחצה,
ואשתו אפטרופיה על המחצה.

ח. כל אשה שקנת כל נכסי בעלה במתנה אבדה כתבתה,
ותקרע; לפיכך אם יצא עליו שטר חוב, והלכו כל הנכסים
בחובו שקדם המתנה תשאר היא בלא כלום, ולא תקח
בכתבתה שקדמה החוב: שאמדין דעתה הוא שבהניה שבאה
לה בשמועה זו שכתב לה כל נכסיו, אבדה כל זכות שיש לה
בנכסים חוץ ממתנה זו.

ט. וכן כל הכותב נכסיו לבניו, בין זכרים בין נקבות, בין בריא
בין שכיב מרע, וכתב לאשתו עמהן קרקע כל שהוא הואיל
ועשה אותה שתף בין הבנים, ולא מחת אבדה כתבתה, ואינה

טורפת מנכסים אלו כלום. אבל מנכסים שיבואו לו אחר אלו, נוטלת מהן כתבתה.

י. כתב לה עמהן מטלטלין בלבד, או ששיר לעצמו קרקע כל שהוא כתבתה קימת. ותקנת גאונים היא שאפלו שיר מטלטלין כל שהוא כתבתה קימת, שהרי היא אומרת ממה ששיר אני גובה; ומתוך שתירד למה ששיר, תרד לשאר נכסים ותטורף.

יא. הכותב כל נכסיו לבניו, וכתב לאשתו חלק עמהן, ומת אחד מן הבנים הרי זו גובה כתבתה מחלק זה שמת, שלא אבדה זכותה אלא מלטורף מהן.

יב. הרוצה להנשא, וכתבה כל נכסיה בין לבנה בין לאחר, ואחר כך נשאת, ונתגרשה, או מת בעלה מתנתה בטלה: שזו מברחת היא; ולא כתבה כל נכסיה אלא להברית מבעלה שלא יירשנה, וכשתהיה צריכה להן יחזרו לה. לפיכך אם מתה היא בחיי בעלה, קנה המקבל מתנה את הכל. ואם שירה כלום, אפלו מטלטלין מתנתה קימת; ואף על פי שנתגרשה, אינה חוזרת.

יג. כל הנותנין כל נכסיהם כשתבטל המתנה ויחזרו כל הנכסין לבעלים הראשונים, אין המקבל מתנה מחזיר פרות שאכל: שאפלו נתן האדם מתנה בפרוש על מנת להחזיר כל ימי חייו פלוני, הרי זה אוכל פרות כל זמן המתנה כמו שבארנו.

יד. מי ששלח כלים ממדינת הים, ואמר ינתנו אלו לבני הרי אלו ינתנו לבנים ולבנות: הראוי לבנים לבנים, כגון ספרים וכלי מלחמה; והראוי לבנות לבנות, כגון כלי משי הצבועים וחלי זהב יטלו אותן הבנות. היו ראויין לזכרים ולנקבות, יטלו אותן הזכרים.

טו. וכן המשלח כלים לביתו סתם, והיו בהן כלים הראויין לבנות יטלו אותן בנותיו: אמרן דעת הוא שלהן שלח. ואם אין לו בנות, או שהיו בנותיו נשואות יטלו אותן נשי בניו: שהדעת נוטה שלהן שלח.

טז. המשיא בנו הגדול לבתולה בבית, קנה הבית: והוא, שיהיו נשואין ראשונים לזה הבן, ולא השיא האב בן אחר קדם לו, ולא שיר האב בזה הבית שיחד לו כלום. ודברים אלו כהלכה שאין לה טעם הם, ונגעו חכמים בדבר זה מאמרן הדעת, שמרב שמחתו ואהבתו גמר והקנהו הבית, שהרי לא שיר בו לעצמו כלום; לפיכך אם שיר שם אפלו כד אחד, לא קנה הבית.

יז. יחד לו בית וכלי בית אף על פי ששיר בבית כלי אחד לעצמו, או היה לו שם אוצר וכיוצא בו קנה כלי הבית; אבל הבית, לא קנה. יחד לו בית ועליה בית, קנה; עליה, לא קנה. וכן אם יחד לו בית ואכסדרה, לא קנה אכסדרה. שני בתים, זה לפנים מזה לא קנה אלא האחד שנשא בו.

יח. כבר בארנו בנשואין, ששנים שהיה ביניהם שדוכין ופסק זה על ידי בנו וזה על ידי בתו, ואמרו כמה אתה נותן לבנה, כך וכך, וכמה אתה נותן לבתך, כך וכך, ועמדו וקדשו קנו באמירה; ואינן קונין באמירה זו, עד שעת הנשואין, שכל הפוסק, דעתו לכנס.

יט. וצריכין שיהיו הדברים שפסקו מצויין ברשותן, שאין אדם

מִקְנָה לַחֲבֵרוֹ דָּבָר שֶׁלֹּא בָּא לְעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. וּדְבָרִים אֲלוֹ
לֹא נִתְּנוּ לְהַכְתֵּב; לְפִיכֹךְ אֵינָן בִּשְׁטָר, עַד שִׁיטְרָף בָּהֶן.

ב. הַמִּקְדָּשׁ אֶת הָאִשָּׁה אֶפְלוּ קִדְּשָׁהּ בְּאֶלֶף דִּינָר, בֵּין שְׁחִזְרָה
הִיא בֵּין שְׁחִזֹר הוּא, בֵּין שְׁמֵת הוּא בֵּין שְׁמֵתָהּ הִיא אֵין הַקְדוּשִׁין
חוֹזְרִין לְעוֹלָם, אֲלֹא הֵרִי הֵן מִתְּנָה גְּמוּרָה שְׂאִין לָהּ חִזְרָה. וְאִם
הָיוּ קְדוּשֵׁי טָעוֹת, חוֹזְרִין הַמָּעוֹת. וְהַמִּקְדָּשׁ אַחֻתוֹ, הַמָּעוֹת
מִתְּנָה: אָדָם יוֹדֵעַ שְׂאִין קְדוּשִׁין תּוֹפְסִין בְּעֶרְיוֹת, וְאֵין זֶה טוֹעָה,
אֲלֹא גָמַר וְנָתַן לְשֵׁם מִתְּנָה.

בא. הַשּׁוֹלַח סְבֻלוֹנוֹת לְבֵית חָמִיו בֵּין מֶרְבִּין בֵּין מוֹעֲטִין, בֵּין
שְׂאֹכֵל שֵׁם סְעוּדַת אֲרוּסִין בֵּין לֹא אֹכֵל, בֵּין שְׁמֵת הוּא בֵּין
שְׁמֵתָהּ הִיא, אוֹ שְׁחִזֹר בּוֹ הָאִישׁ יַחֲזִירוֹ הַסְבֻּלוֹנוֹת כֻּלָּן, חוּץ מִן
הַמֶּאֱכָל וְהַמִּשְׁקָה.

בב. וְכֵן כָּלִים מוֹעֲטִים שֶׁשְּׁלַח לָהּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם שֵׁם בְּבֵית
אָבִיהָ אִם נִשְׁתַּמְּשָׁה בָּהֶן וּבָלוּ אוֹ אָבְדוּ, אֵינָן מִשְׁתַּלְּמִין. אָבֵל
אִם הָיוּ קִיּוּמִין חוֹזֵר הַכֹּל, וְגוֹבֶה אוֹתָם בְּבֵית דִּין: שֶׁהַדָּבָר יָדוּעַ
שֶׁלֹּא שְׁלַחָם אֲלֹא דֶרֶךְ נוֹאֵי בִלְבָד.

בג. חִזְרָה הִיא בּוֹ, חוֹזֵר הַכֹּל; וְאֶפְלוּ הַמֶּאֱכָל וְהַמִּשְׁקָה, נוֹתַנָּת
דָּמִיו בְּזוּל. וּכְבֹר הַסְכִּימוֹ הַגְּאוּנִים שְׂאִם הָיוּ דָּמֵי הַמֶּאֱכָל
וְהַמִּשְׁקָה שִׁשָּׁה מְשַׁלְּמַת אַרְבָּעָה, אִם חִזְרָה בּוֹ: שֶׁלֹּא נָתַן לָהּ
מִתְּנָה זֹ, אֲלֹא וְדַעַתּוֹ שֶׁלֹּא תַחֲזֹר בּוֹ.

כד. הוֹרֵי רְבוּתֵי שְׂאִם הָיָה מְנַהֵג הַמְּדִינָה שִׁיעֲשֶׂה כָּל אָרוּס
סְעוּדָה וַיֹּאכִיל רַעֲיוֹ, אוֹ יַחֲלַק מְעוֹת לְשִׁמְשִׁין וּלְחִזְזִין וְכִיּוּצָא
בָּהֶן, וַעֲשֶׂה בְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׁין כָּל הָעָם, וְחִזְרָה בּוֹ מְשַׁלְּמַת הַכֹּל:
שֶׁהִרִי גְרָמָה לוֹ לֹאבֹד מְמוֹנוֹ; וְכָל הַגּוֹרֵם לֹאבֹד מְמוֹן חֲבֵרוֹ,
מְשַׁלֵּם. וְהוּא שִׁיְהִיו לוֹ עֲדִים כַּמָּה הוֹצִיא, שְׂאִין זֶה נִשְׁבָּע
וְנוֹטֵל.